

С Т А Н О В И Щ Е

за избор на доцент по професионално направление: 3.2. Психология
/Социална психология – социална психология на маргинализирани
общности/, обявен за нуждите на СУ "Св. Кл. Охридски"

Автор на становището: проф. дпн Клавдия Сапунджиева, СУ

В конкурса участва само един кандидат – гл. ас. д-р Николай Георгиев Димитров. Конкурсът е обявен в ДВ - бр. 61/28.07.2017 г. По процедурата няма нарушения, а представеният комплект от документи и материали е съобразен с Правилника за развитие на академичния състав на СУ.

1. Биографични данни и преподавателски статус:

Николай Димитров е роден през 1977 година. Завършил е специалност "Психология" със специализация по клинична и консултативна психология и по социална психология в СУ „Св. Кл. Охридски“. Защитил е докторска дисертация и е доктор по социална психология от 2010 г. Темата на дисертационния труд е: „Динамика на Аз-концепцията в специфични комуникативни пространства (Интернет и виртуалният Аз)“.

Николай Димитров е редовен преподавател в СУ. Преподавателската му дейност е по направлението на конкурса и обхваща основните полета на социалната психология, както и сродни сфери като: медийна

психология, виртуален труд и организация и др. Конкурсът е осигурен с необходимите часове по обявеното научно направление, а професионалната характеристика представя кандидата като активен преподавател с авторски и иновативни лекционни курсове не само по основните дисциплини, но и с афинитет към разнообразни и особено актуални изследователски полета и приложни сфери на социалната психология, насочени към социалната компетентност в общуването, социалната психология на маргинализирани общности, социална психология на виртуалното пространство и др. За разностранната му подготовка допринасят различните му допълнителни квалификации, а също и медийните му изяви и опитът му като водещ и редактор, като специалист по човешки ресурси и др. За преподавателския и академичния му опит са от значение и разнообразните активности и изяви като член на академичната общност – участие в комисии, общо събрание на ФФ, научен секретар на катедра и др. п. Николай Димитров е преподавател с широка култура, богата езикова подготовка и професионализъм, които са формирали у него комуникативни качества, отговорност и умения за работа в екип. Доказателство за това са изследователските му интереси и професионалните качества, които проличават от активността му като участник, експерт и обучител в различни научни форуми и проекти.

2. Научно творчество:

Николай Димитров е автор на общо 26 научни труда от различен научен жанр. В конкурса той участва с 21 публикации – 3 монографии, 5 студии и 13 статии и научни доклади. От тях 4 са на английски език, а 3 са публикувани в чуждестранни издания. Публикациите са активно представени на международни научни форуми. Като количество и вид те са напълно достатъчни за участието на кандидата в конкурса да доцент.

Основните книги (№ 1-3) и публикации представят „социалните анклавни на съвременността” в три обособени и предпочитани от автора направления – дигиталният Аз, автосегрегация и маргинализация на ромското малцинство в България, гей пространствата и проблемите на ЛГБТ- общността. Насочването към тези проблеми, които все още не са достатъчно изследвани у нас, разкрива потенциалния и реалния ресурс на автора за проучване на съвременните сфери на социалната психология, характерни както за постмодерния свят и глобалната култура въобще, така и конкретно за и нашите условия. Този факт сам по себе си е *реален* принос в разработките на кандидата. Кой са *по-конкретните постижения*, според мен:

1. Налице е социалнопсихологически анализ на междуличностните взаимоотношения във виртуална среда, на промяната на идентичността в дигиталния свят, на структурата на Дигиталния Аз и съотносимостта ѝ към реалния Аз, разминаването между тях и последствията от това. Обособени са границите на понятието ”Интернет-среда” и е изведена привлекателността на виртуалната възможност за преодоляване на дефицитите от реалността, за многостранното и авто-желаното ролево представяне на Аз-а, за мрежата като обособена социална среда (№ 1, 9, 10, 12 и др.).

2. Многоаспектно представяне и анализ на проблема за интеграцията на етническите общности и по-конкретно - автосегрегацията и маргинализацията на ромите в България (№ 2, 16, 19, 20 и др.). Анализите в тази сфера са базирани на емпирични социалнопсихологически изследвания, които се фокусират върху причините и мотивите за автосегрегацията, за стратегическата ѝ трансформация по линията сигурност/оцеляване - общност/идентичност. Обосновава се и идеята за

различията в характеристиките и необходимостта от диференциация на различните под-групи в ромската общност.

3. Многоаспектно социалнопсихологическо изследване и анализ на гей-пространствата и на живота на ЛГБТ – общността у нас не само като места за автосегрегация, но и като социална среда и място за себеизразяване и забавление – клубове, сайтове, спортни занимания и т. н. (№ 3, 14, 21 и др.). Тези разработки са с априорно заложен *приносен характер* поради факта на първопроходството, което показва академичния усет на кандидата към значими и малко изследвани проблеми. Резултатите и анализът на данните от изследването разкриват картината на приспособяването на това малцинство към традиционното общество, на липсата на стабилна групова идентичност и принудителната социална мимикрия. Това е *реален* принос, чиято значимост се подсилва и от факта на сравнение между ЛГБТ-общността и тази на ромското малцинство у нас, а също и със социалните характеристики на местата за обитаване и пребиваване на гей-общността в други страни.

Останалите публикации, макар да са в някои от случаите ризоматично разклонение на основните теми, представят още изследователски сфери и иновативни, в смисъла на малко проучени и значими от съвременна гледна точка, научни ориентации: телесен Аз-образ, ейджизъм и хегемонизация на маскулинността в гей-общността; стереотипи и социални дистанции към някои етнически и религиозни групи; анализ на автосегрегацията при етнически и полови малцинства и др. Специално внимание отделям и на публикацията, свързана с обучението в сегрегираните училища (№ 8), която интерпретира обучението на ромите като продукт на социалните условия и бедността, а също и на публикациите, които са свързани с успешните подходи за

самопредставяне: за работа, в трудова среда, като обяви за набиране на персонал и т. н. (№ 13, 18 и др.).

Публикациите са по темата на конкурса. Позоваванията са коректни и прецизни. Цялостното обобщение на постиженията на кандидата за доцент е отразено в приносите, които коректно и детайлно отразяват постигнатото в рамките на трудовете по конкурса.

Представен е и списък с цитирания и индексации, съответно: от Университетската библиотека - 2 публикации; от Националната библиотека - 5 индексирани публикации; по традиционен метод - 2 цитирания.

3. Критични бележки и препоръки

Възможна е и една по-обобщена оценка на приносите - не само по темите и съдържанието на публикациите, а и по сродни изследователски масиви и проблеми.

Препоръчвам една бъдеща ориентация към цялостен и глобален изследователски проблем от сферата на съвременните постмодерни предизвикателства към социалната психология за какъвто кандидатът безспорно има ресурс и ориентация – напр. превъплъщенията на Аз-а в ХХІ век, или пък социалнопсихологически поглед към генеалогията и историята на изследваните проблеми – напр. на гей-обществата и др. п. Това, разбира се, са само идеи за евентуални бъдещи насоки за работа, които, струва ми се, биха били изследователско предизвикателство.

4. Обобщение:

Гл. ас. д-р Николай Димитров е изследовател, който доказва трайните си интереси в областта на социалната психология и съвременните изследователски предизвикателства. Той е преподавател с изявен

академичен потенциал и ресурс за бъдеща активна научно-изследователска работа.

Заключение:

Въз основа на посочените научни постижения, на позицията на кандидата сред академичната общност, на цялостната му преподавателска дейност, предлагам на членовете на уважаемото жури да гласуват **положително** и Николай Георгиев Димитров да бъде избран на академичната длъжност “доцент” в СУ по професионално направление: 3.2. Психология /Социална психология – социална психология на маргинализирани общности/.

07. 11. 2017 г.

Автор на становището:
/проф. дпн Клавдия Сапунджиева/